

GENEL TANIM / GENERAL DESCRIPTION

Ders Adı / Course Name	Artificial Intelligence / Artificial Intelligence	
Ders Kodu / Course Code	9103015172010	
Ders Türü / Course Type		
Ders Seviyesi / Course Level	Second Cycle / Second Cycle	
Ders Akts Kredi / ECTS	8.00	
Haftalık Ders Saati (Kuramsal) / Course Hours For Week (Theoretical)	3.00	
Haftalık Uygulama Saati / Course Hours For Week (Objected)	0.00	
Haftalık Laboratuvar Saati / Course Hours For Week (Laboratory)	0.00	
Dersin Verildiği Yıl / Year	1	
Öğretim Sistemi / Teaching System	Face to Face / Face to Face	
Eğitim Dili / Education Language	Turkish / Turkish	
Ön Koşulu Olan Ders(ler) / Precondition Courses	Yok	None
Amacı / Purpose	Değişik Yapay Zeka (YZ) metodolojilerinin gerçekleştirimini yaptırmak, YZ dillerini (Prolog, Lisp) anlayabilir ve bu dillerde program yazabilir duruma getirmek ve modern programlama dilleri (Python, Java, C#) ile AI tabanlı programlar yazdırmak.	The aim of this course is to implement various AI methodologies, understand and write programs in AI Languages (Prolog, Lisp) and build a moderately sized AI-based Python/Java/C# program.
İçeriği / Content	Yapay Zekaya Giriş, Yapay Zeka Problemleri, Problem Çözme, Arama, Sezgi, Bilgi Temsili ve Çıkarsama, Planlama, Kesin Olmayan Bilgi ve Belirsizlik Altında Çıkarsama, Makine Öğrenmesi ve Algılama, Uzman Sistemler, Optimizasyon, Yapay Sinir Ağları ve Genetik Algoritmalar, Doğal Dil İşleme, Robotbilim Uygulamaları, Prolog Programlama Dili	Introduction to Artificial Intelligence (AI) , AI Problems, Problem Solving, Search, Heuristics, Knowledge Representation and Inference, Planning, Uncertain Knowledge and Reasoning, Machine Learning and Perceiving, Expert Systems, Optimization, Neural Networks and Genetic Algorithms, Natural Language Processing, Robotics Applications, PROLOG Programming Language
Önerilen Diğer Hususlar / Recommended Other Considerations	Yok	None
Staj Durumu / Internship Status	Yok	None

Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar / Books / Materials / Recommended Reading	Ders Kitabı: Russell, S.J. And Norvig, P., "Artificial Intelligence : A Modern Approach, Third Edition", Prentice-Hall, 2009. (AIMA) Başvuru Kitapları: Russell, S.J. And Norvig, P., "Artificial Intelligence : A Modern Approach, Fourth Edition", Pearson, 2020 (AIMA). Luger, George F., 2008, "Artificial Intelligence 6e : Structures and Strategies for Complex Problem Solving", Pearson Education, 784 p. Nilsson, N. J., 1998, Artificial Intelligence : A New Synthesis, Morgan Kaufmann Publishers. Türkçe: Vasif Nabiyevev , 2010, "Yapay Zeka: İnsan - Bilgisayar Etkileşimi", 3. baskı, 752 s., Seçkin, Ankara. Prof. Dr. Çetin Elmas, 2011, "Yapay Zeka Uygulamaları", 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 425 s.	Textbook: Russell, S.J. And Norvig, P., "Artificial Intelligence : A Modern Approach, Third Edition", Prentice-Hall, 2009. (AIMA) References: Russell, S.J. And Norvig, P., "Artificial Intelligence : A Modern Approach, Fourth Edition", Pearson, 2020 (AIMA). Luger, George F., 2008, "Artificial Intelligence 6e : Structures and Strategies for Complex Problem Solving", Pearson Education, 784 p. Nilsson, N. J., 1998, Artificial Intelligence : A New Synthesis, Morgan Kaufmann Publishers. In Turkish: Vasif Nabiyevev , 2010, "Yapay Zeka: İnsan - Bilgisayar Etkileşimi", 3. baskı, 752 s., Seçkin, Ankara. Prof. Dr. Çetin Elmas, 2011, "Yapay Zeka Uygulamaları", 2. Baskı, Seçkin Yayıncılık, 425 s.
Öğretim Üyesi (Üyeleri) / Faculty Member (Members)	Prof. Dr. Aybars UĞUR	

ÖĞRENME ÇIKTILARI / LEARNING OUTCOMES

1	Zeki yazılımlar geliştirme (yazılımlara zeka katma) yeteneği kazanmak. Gerçek yaşamdan öğrenme, çıkarsama, optimizasyon, tahminleme, sınıflandırma ve tanıma problemlerini yapay zeka ile çözüme yeteneği kazanmak.	To learn ability to develop Intelligent Software; To Solve the Learning, Inference, Optimization, Estimation, Classification and Recognition Problems in real life using AI.
2	Yapay Zeka alanında gelişen araştırma konularını takip edebilir duruma gelebilmek; Bu konuda kısa seminerler hazırlayarak sunum yapabilmek. Makale okuma ve yazabilme deneyimi kazanmak.	To do research in state-of-the-art subjects of artificial intelligence area; preparing and doing presentation. To gain experience in reading and writing papers in AI.
3	Yapay Zeka'nın temel kavramlarını, tekniklerini, matematik ve yazılım altyapısını öğrenerek uygulayabilme yeteneği kazanmak. Yapay Zeka'nın bilgisayar mühendisliğindeki, bilgisayar bilimlerindeki önemini kavramak.	To learn basic concepts of artificial Intelligence (AI), mathematical and software background; to have ability to apply AI to problems. To recognize the role of AI in computer engineering and computer science.
4	Prolog gibi yapay zeka dillerini, araçlarını, Python kütüphanelerini tanımak, kullanabilme yeteneği kazanmak.	To introduce and to learn ability to use AI languages like Prolog, AI tools and python libraries.

HAFTALIK DERS İÇERİĞİ / DETAILED COURSE OUTLINE

Hafta / Week					
1	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Yapay Zeka'ya Giriş: Zeka'nın Tanımı. Yapay Zeka'nın Tanımı. Yapay Zeka'nın Amaçları, Önemi ve Sınırları. Yapay Zeka'nın Çalışma, Araştırma ve Uygulama Alanları.				
	Introduction to Artificial Intelligence (AI): Definition of Intelligence; Definition, Aims, Importance and Limits of AI. Study, Research and Application Areas of AI.				
2	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Günlük Yaşamda Yapay Zeka, Hayvanlarda Zeka, Çoklu Zeka, Turing Testi, Yapay Zeka'nın Tarihi, Örnek Yapay Zeka Sistemleri, Akıllı Evler, Taşıtlar, Robotlar, Türkiye'deki Faaliyetler, Gelecekte Yapay Zeka.				
	AI In Everyday Life, Animal Cognition, Multiple Intelligence, Turing Test, History of AI, AI System Examples, Smart Home, Intelligent Vehicles, Robots, Studies In Turkey, AI in Future.				
3	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Etmeler, Prolog'a Giriş, Çıkarsama				
	Agents, Introduction to Prolog, Inference.				
4	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Prolog'da Fail, Cut, Geri İzleme, Listeler, Özyineleme Arama: Kör Arama (BFS, DFS, ...), Sezgisel Arama (Best First Search, A*, ...).				
	Fail, Cut, Backtracking, Lists and Recursion In Prolog. Search: Blind Search (BFS, DFS, ...), Heuristic Search (Best First Search, A*, ...).				
5	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Yerel Arama (Tepe Tırmanma, Benzetimli Tavlama), Kısıt Sağlama Problemleri, Rakipli Ortamlarda Arama, Minimax ve Alfa-Beta Budama Yöntemleri, Genetik Algoritmalar				
	Local Search: Hill Climbing, Simulated Annealing, Constraint Satisfaction Problems, Adversarial Search, Minimax and Alpha-Beta Pruning, Genetic Algorithms.				

	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
6	Makine Öğrenmesi 1: Sınıflandırma, Kümeleme, Tahminleme, Eğri Uydurma, Filtreleme Öğreticili Öğrenme, Öğreticisiz Öğrenme, Destekleyici Öğrenme Yapay Sinir Ağları (YSA)				
	Machine Learning 1: Classification, Clustering, Prediction, Curve Fitting, Filtering Supervised Learning, Unsupervised Learning, Reinforcement Learning Artificial Neural Networks (ANN)				
7	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Makine Öğrenmesi 2: Matlab'de YSA Örnekleri Derin Öğrenme				
	Machine Learning 2: ANN Examples In Matlab and Python Deep Learning				
8	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Robotbilimde Yapay Zeka Bulanık Mantık Sürü Zekası, Karınca Kolonisi Optimizasyonu (ACO) Algoritmaları				
	AI in Robotics Fuzzy Logic Swarm Intelligence, Ant Colony Optimization (ACO) Algorithms				
9	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Mantık Oyunları: Kurt-Kuzu-Ot Problemi, Yamyamlar ve Turistler				
	Logic Games: Wolf-Goat-Cabbage, Cannibals and Missionaries				
10	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Ara sınav				
	Midterm Exam				

	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
11	Öğrenci Sunumları (Yapay Zeka ile ilgili bir konuda) 1: Doğal Dil İşleme, Bulanık Mantık, Uzman Sistemler, Evrimsel Algoritmalar; Yapay Arı Kolonisi (ABC) Algoritmaları; Yüz Tanıma; Planlama, Ontolojiler, Anlamsal Web. Mühendislikte, Sağlık Alanında, Askeri Alanda, Robotbilimde, Akıllı Taşıtlarda ve Evlerde, Görüntü İşlemede, Bilgisayar Güvenliğinde Yapay Zeka. Nesnelerin İnterneti.				
	Student Presentations (about AI) 1: Natural Language Processing, Fuzzy Logic, Expert Systems, Evolutionary Algorithms, Artificial Bee Colony (ABC) Optimization Algorithms, Face Recognition, Planning, Ontology, Semantic Web. AI in Engineering, Medicine, Military, Robotics, Intelligent Vehicles, Image Processing and Security. Internet of Things.				
12	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Sunumlar 2				
	Presentations 2				
13	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Sunumlar 3				
	Presentations 3				
14	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Sunumlar 4				
	Presentations 4				
15	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
	Yapay Zeka'da İleri Konular				
	Further Subjects In AI.				

	Teorik Dersler / Theoretical	Uygulama	Lab	Öğretim Yöntem ve Teknikleri/Teaching Methods Techniques	Ön Hazırlık / Preliminary
16	Final Sınavı				
	Final Exam				

DEĞERLENDİRME / EVALUATION

Yarıyıl (Yıl) İçi Etkinlikleri / Term (or Year) Learning Activities	Sayı / Number	Katkı Yüzdesi / Percentage of Contribution (%)
Ara Sınav / Midterm Examination	1	36
Proje Sunma / Project Presentation	1	28
Ev Ödevi / Homework	2	36
Toplam / Total:	4	100
Başarı Notuna Katkı Yüzdesi / Contribution to Success Grade(%):		55

Yarıyıl (Yıl) Sonu Etkinlikleri / End Of Term (or Year) Learning Activities	Sayı / Number	Katkı Yüzdesi / Percentage of Contribution (%)
Final Sınavı / Final Examination	1	100
Toplam / Total:	1	100
Başarı Notuna Katkı Yüzdesi / Contribution to Success Grade(%):		45

Etkinliklerinin Başarı Notuna Katkı Yüzdesi(%) Toplamı / Total Percentage of Contribution (%) to Success Grade:	100
Değerlendirme Tipi / Evaluation Type:	DDS

İŞ YÜKÜ / WORKLOADS

Etkinlikler / Workloads	Sayı / Number	Süresi (Saat) / Duration (Hours)	Toplam İş Yüğü (Saat) / Total Work Load (Hour)
Ara Sınav / Midterm Examination	1	2.00	2.00
Final Sınavı / Final Examination	1	2.00	2.00
Derse Katılım / Attending Lectures	14	3.00	42.00
Rapor Hazırlama / Report Preparation	2	17.00	34.00
Proje Hazırlama / Project Preparation	3	18.00	54.00
Seminer / Seminar	1	16.00	16.00
Makale Yazma / Writing Paper	1	20.00	20.00
Ara Sınav İçin Bireysel Çalışma / Individual Study for Mid term Examination	1	30.00	30.00
Final Sınavı için Bireysel Çalışma / Individual Study for Final Examination	1	40.00	40.00
Toplam / Total:	25	148.00	240.00
Dersin AKTS Kredisi = Toplam İş Yüğü (Saat) / 30.00 (Saat/AKTS) = 240.00/30.00 = 8.00 ~ 8.00 / Course ECTS Credit = Total Workload (Hour) / 30.00 (Hour / ECTS) = 240.00 / 30.00 = 8.00 ~ 8.00			

PROGRAM VE ÖĞRENME ÇIKTISI / PROGRAM LEARNING OUTCOMES

Öğrenme Çıktıları / Learning Outcomes	Program Çıktıları / Program						
	1.1.1	1.1.2	1.1.3	1.1.4	1.1.5	1.1.6	1.1.7
1.Zeki yazılımlar geliştirme (yazılımlara zeka katma) yeteneği kazanmak. Gerçek yaşamdan öğrenme, çıkarsama, optimizasyon, tahminleme, sınıflandırma ve tanıma problemlerini yapay zeka ile çözme yeteneği kazanmak. / To learn ability to develop Intelligent Software; To Solve the Learning, Inference, Optimization, Estimation, Classification and Recognition Problems in real life using AI.	3	1	4	5	3		
2.Yapay Zeka alanında gelişen araştırma konularını takip edebilir duruma gelebilmek; Bu konuda kısa seminerler hazırlayarak sunum yapabilmek. Makale okuma ve yazabilme deneyimi kazanmak. / To do research in state-of-the-art subjects of artificial intelligence area; preparing and doing presentation. To gain experience in reading and writing papers in AI.	3	3	5	3	3	5	5
3.Yapay Zeka'nın temel kavramlarını, tekniklerini, matematik ve yazılım altyapısını öğrenerek uygulayabilme yeteneği kazanmak. Yapay Zeka'nın bilgisayar mühendisliğindeki, bilgisayar bilimlerindeki önemini kavramak. / To learn basic concepts of artificial Intelligence (AI), mathematical and software background; to have ability to apply AI to problems. To recognize the role of AI in computer engineering and computer science.	3	1			3		
4.Prolog gibi yapay zeka dillerini, araçlarını, Python kütüphanelerini tanımak, kullanabilme yeteneği kazanmak. / To introduce and to learn ability to use AI languages like Prolog, AI tools and python libraries.	3		5				

Katkı Düzeyi / Contribution Level : 1-Çok Düşük / Very low, 2-Düşük / Low, 3-Orta / Moderate, 4-Yüksek / High, 5-Çok Yüksek / Very high